ДО

Г-Н АНДРЕЙ ЯНКУЛОВ

МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО

НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Изх. № 835-БПГА / 02.03.2026 г.

СТАНОВИЩЕ ОТНОСНО:

Проект на Закон за прозрачност и почтеност в управлението, подложен на обществена консултация

УВАЖАЕМИ Г-Н МИНИСТЪР,

Сдружение „Българска петролна и газова асоциация“ (БПГА) разглежда представения за обсъждане Проект на Закон за прозрачност и почтеност в управлението като първа стъпка към създаването на необходимата регулация на дейностите по представителство на интереси. Съзнаваме, че приемането на подобна уредба е важен ангажимент на страната ни по Плана за възстановяване и устойчивост и ключово условие в процеса по присъединяване към ОИСР.

Въпреки наличието на тази първа редакция на законопроекта, считаме, че предложените разпоредби имат нужда от широко обществено обсъждане, от съществено конкретизиране и прецизиране, за да се гарантира тяхната практическа приложимост и ефективност.

БПГА подкрепя възприетия подход за избягване на натоварените с негативна конотация термини като „лобизъм“ и „лобистка дейност“ и замяната им с терминологично по-точното определение „представителство на интереси“. На база на установения европейски опит, считаме, че представителството е легитимният и естествен инструмент за участие в процесите по вземане на решения в демократична среда.

Убедени сме, че само чрез въвеждането на ясни и пропорционални правила може да се постигне прозрачност и равнопоставеност в дебата при приемането на подобни значими нормативни актове, засягащи икономическото развитие на страната. С оценката на въздействието на проектозакона, която отразяваме в това становище, се стремим да ограничим бъдеща неравнопоставеност, както и прекомерна административна тежест.

Ето и основните критични точки и предложения, които вярваме, че ще отчетете и ще бъдат взети под внимание в рамките на обществената консултация.

<u>1. Регистрация и административна тежест (Глава трета)</u>

- **Освобождаване от вписване (чрез нова точка към чл. 13, ал. 3).:**

Ясна норма за изключване, следва да се предвиди за национално представените браншови организации, каквато е БПГА. Те следва да бъдат изключени от задължителната процедура за вписване в новия регистър. Аргументът ни е, че вече съществува нормативен акт, чрез който Сдружението е призната браншова организация, част от Консултативния съвет към Министерството на икономиката и индустрията, съгласно изискванията на секторния закон (Закона за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход).

Мотивите ни са насочени срещу **дублирането на административната тежест, която е излишна както за администрацията, така и за Сдружението.** БПГА отдавна вече е преминала през строга процедура по легитимация и признаване от страна на държавните органи.

Наличието на специализирани закони, като не визираме само нашия сектор, **гарантира прозрачност и доказана представителност.** Регистрацията по специализирания закон е атестат, че организацията отговаря на конкретни критерии за обем на представителство и прозрачност. В тези случаи е предварително ясно и законово регламентирано в чий интерес се осъществява дейността.

Искаме да обърнем внимание и на факта, че е **налична публичност на данните.**Информацията за някои организации е общодостъпна на интернет страниците на съответните министерства. Предвижданите, от законопроекта, факти за вписване, отдавна са обективирани и проверени от държавата и повторното им деклариране не допринася за целите на новия закон.

- **Сфери на дейност**

За БПГА е необосновано изискването за предварително подробно деклариране на „сфери на интерес“, тъй като дейността на бранша ни е динамична и засяга множество области (енергетика, екология, безопасност, иновации и т.н.). **Предлагаме да се декларират само „основни“ сфери на интерес в съответствие с добрите европейски практики по подобие на The European Transparency Register - https://transparency-register.europa.eu**

Дейността на браншовите асоциации, често е подробно уредена в специализирано законодателство, което изключва риска от неяснота относно техните цели и легитимност.

И отново би било налице дублиране на информация: изискването да се декларират данни за всеки отделен проект се счита за прекомерно, тъй като тази информация вече е публична по силата на други процедури.

2. Финансова прозрачност и дискриминация

Наред с административните тежести, **Българската петролна и газова асоциация (БПГА)** изразява сериозно възражение срещу проекта на разпоредба на **член 17, ал. 2**, касаеща финансовата отчетност. Считаме, че текстът е нормативно неясен, тъй като не дефинира обхвата на понятието „сума за представителство на интереси“, нито указва по какъв ред тази информация следва да се вписва в годишните доклади за дейността. Подобно изискване създава условия за субективни тълкувания и поставя юридическите лица в дискриминационна позиция спрямо физическите лица, за които такова задължение липсва. За организации като БПГА, чиято издръжка е от членски внос и чиито разходи за експертна дейност вече са публично обективирани в годишните финансови отчети, това представлява необосновано дублиране на отчетност. Този механизъм не допринася за реалната прозрачност, а единствено увеличава административната тежест върху законно установени браншови структури.

3. Вътрешноорганизационни пречки

Приемане на становища (чл. 10, ал. 3): Това е текстът, който определяме като недопустим за една бъдеща правна норма и становището ни е за отпадането му.

Проектът изисква всяко становище да бъде „прието от членовете“ на организацията.

В случая на БПГА решенията се взимат от управителния орган (УС на БПГА е съставен от членовете на Асоцицията) и представителя на сдружението, които имат правомощия, предоставени им от Устава. В същото време съществуват организации с десетки членове и стотици членове, и подобно изискване за процедура при приемане на становища, при кратките срокове за законодателни промени (понякога дни), би блокирало дейността на правните субекти.

4. Комуникации

Не бихме пропуснали да възразим и спрямо **прекомерната административна тежест чрез изискването на чл. 14, ал. 3 от Проекта на Закон за прозрачност и почтеност в управлението** да се декларира значителен обем информация за „всеки отделен проект“, по който се осъществява комуникация, се определя като необоснована тежест.

Отново е налице **дублиране на информация:** Подчертаваме, че исканата информация вече е публично достъпна съгласно процедурите в глава втора на същия законопроект.

При динамиката на правната среда и бизнес процесите и при факта, че боравим с изключително широк обем нормативни актове, по които браншът предоставя становища, подобно подробно деклариране е практически невъзможно, затова настояваме за отпадането и на тази проекторазпоредба.

УВАЖАЕМИ Г-Н МИНИСТЪР,

Убеден съм, че активното партньорство между институциите и бизнеса е гарант за качеството на законодателния процес. Считам, че сектор, като нашия, допринася за качеството на експертният диалог - задължителен етап от обществените консултации, за да бъдат постигнати устойчиви и работещи нормативни решения.

С уважение,

Светослав Бенчев

(Председател на БПГА)